

Čitajmo djeci

Iskusna i metodički osviještena odgajateljica promišlja na koji način priču staviti u kontekst realizacije planirane zadaće. *Solidarnost* nasuprot *nije mi stalo i nije me briga*; *prijateljstvo* nasuprot *neprijateljstvu*; *poslušnost* ili *neposluh*; *kazna* ili *nagrada*; *dobro* ili *zlo*?... pitanja se nižu unedogled, a o svima njima raspravljamo na našim metodičkim radionicama kroz primjere o interesu i aktivitetu djece, doživljaju teksta, ilustracija i slično. Senzibilitet i interes za čitanje,

pričanje, pripovijedanje, razgledavanje slikovnica, prema našem iskustvu, započinje dolaskom djeteta u jasličku skupinu. Otvorenost programa u skladu s dobi i interesom djeteta omogućuje kreiranje odgojno-obrazovnih zadaća koje omogućuju uvažavanje kriterija i preporuka koje stručnjaci naglašavaju. Odgajateljice u jasličkim grupama samostalno izrađuju ilustracije koje su podloga za bogaćenje dječjeg rječnika. One se s vremenom povezuju u cjelinu priče i postaju sve složenije i sadržajnije. Likovni izričaj

primaran je pokušaj približavanja pojedinog lika ili situacije djetetu. Nešto kasnije potičemo djecu da osmisle i samostalno kreiraju vlastiti lik, nudeći im pritom obilje raznovrsnog materijala. Ovo predstavlja vrijedno djetetovo iskustvo. Razgovarajući s djecom o pojedinim elementima priče ili omogućujući djeci da sama nadodaju dijelove priče i stvaraju svoje, odgajatelji potiču djecu da obogaćuju svoje likove i ilustracije u vlastitom kreativnom stvaranju priče.

Čitanje u krilu

*Daria Antonović, odgajateljica pripravica
Dječji vrtić Carić, Novalja*

Kako slikovnice doživljavaju djeca rane dobi? Mogu li razumjeti njihov sadržaj? Kako im treba nuditi slikovnice? Ova pitanja postavila si je odgajateljica Daria Antonović, koja na početku odgajateljskog staža promišlja iskustvo s dječjim doživljajem slikovnice i čitanja.

Smatrala sam kako djeci rane dobi slikovnice predstavljaju tek vizualni doživljaj koji djeluje i kao vrsta ugone dok odgajateljica čita. No, boraveći u starijoj jasličkoj skupini, primijetila sam da je dječji doživljaj ilustriranog teksta daleko širi.

Svako jutro u vrijeme okupljanja, djeca su mi prilazila i nosila slikovnice da im čitam. Tijekom čitanja nisu samo mirno sjedila i slušala. Aktivno su i sama sudjelovala u svim fazama čitanja, promatrala, uočavala, povezivala pojmove sa slikama, ponavljala za mnom njima nepoznate riječi. Jedan dvogodišnji dječak svako je jutro inzistirao na čitanju određene dvije slikovnice, a ostali bi se onda pridružili slušanju. Rado su mi ih i uzimala iz ruku te sama proučavala. Ovom samoorganiziranom aktivnošću djeca su razvijala pamćenje i intelektualne sposobnosti.

Prema boji moga glasa i slikama na stranici anticipirala su daljnji slijed priče. To su mi pokazivala gestama, izrazom lica i pokretima tijela. Prstima su pokazivala i upirala na onaj predmet koji bih izgovorila. Na taj način pokazala su mi da razumiju i slušaju te da mogu predvidjeti tijek priče i izrečeno povezati s vizualnim. Nakon nekoliko dana samostalno su se upustila u glasovno oponašanje instrumenata koje bih im pokazala na slici. To ih je jako veselilo i zabavljalo. Osim toga, djeca su pokazala da doista s punom pažnjom slušaju ono što im se čita. Ovaj angažman djece u 'čitanju' potaknuo je inicijativu prikupljanja različitih slikovnica. U ovoj akciji podržali su nas roditelji, a brojne nove slikovnice priskrbio je i naš vrtić.

Posebno im se sviđela velika slikovnica s domaćim životinjama. Kad se

okrene stranica, oglasi se i životinja koja je na slici. Otada je prošlo nekoliko mjeseci, a djeca je svakodnevno rado listaju. Već znaju kako se koja životinja glasa, a uz to znaju imena životinja i s više ili nešto manje uspjeha ih mogu i imenovati.

Slikovnice djeci rane dobi pružaju širok spektar mogućnosti za učenje. Prvenstveno utječu na razvoj i poticanje govora, no pružaju priliku i za usvajanje novih pojmova i učenje pravilnog izgovora. Prilikom čitanja važna je izražajnost, pravilan izgovor i naglasak. No, slikovnica djeci može pružiti i približiti ono što u svojoj okolini nemaju prilike vidjeti, čuti i doživjeti. Ovo je samo mali dio primjera koliko djeca od najranije dobi uživaju u slikovnicama. Mene je ovo iskustvo potaknulo da djeci rane dobi prilazim s drukčijim očekivanjima.

